

Dokumentum:
**Fenntarthatóság - vonatkozó jogszabályok
felülvizsgálata**

ÁROP-3.A.2-2013

Államreform Operatív Program keretében megvalósuló
„Szervezetfejlesztés a Közép-Magyarországi régióban lévő
önkormányzatok számára”

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete **39/2013. (XII. 17.) szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelethelemzésekor** arra törekedtünk, hogy ellássuk azt lehetőség szerint ügyfél- illetve lakosságbarát magyarázattal a lakosok, rászorulóknak tájékozódását megkönnyítve a többnyire kizárólag jogszabályok által szabályozott, mindennapi életüket befolyásoló fontos területen.

Választásunk azért esett erre a rendeletre, mert minden önkormányzat működése során ez a talán legnagyobb érdeklődésre számot tartó jogszabály, hiszen a kerületek lakosságának sajnálatos módon nagy hányada kénytelen igénybe venni az abban szabályozott ellátásokat, támogatásokat.

Önkormányzati rendeletünk háttér joganyaga elsősorban **a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény**. A jogszabály kihirdetése óta számos módosításon esett át, megfelel a jogharmonizáció követelményeinek éppúgy, mint az Alaptörvény által lefektetett társadalmi szolidaritás elveinek.

Az Sztv. a szociális ellátások tekintetében többségében olyan rendelkezésekről ír, melyektől önkormányzati szinten eltérni nem, vagy csak kismértékben lehet, ugyanakkor bővíti is az önkormányzatok lehetőségeit és felelősségét a települési szociálpolitika megvalósításában. A törvény által meghirdetett szelektív normativitás fontos elv, hiszen így nyílik lehetőség arra, hogy "helyi szinten" az ellátási szintek kiegészülhessenek további ellátásokkal, szolgáltatásokkal, melyek már az önkormányzatok saját erőforrásainak terhére történhetnek.

Hivatkozott és elemzésre kerülő rendeletünket az a jogi garancia iránti igény is életre hívta, mely az egyének, illetve családok részéről merült fel, hiszen mint kisebbségi csoportok, rétegek társadalmilag elismert érdekeit védeni, garantálni kell a szociális ellátás feltételeinek biztosításával, mely az állam központi szervei mellett a helyi önkormányzatok feladata.

TÁJÉKOZTATÓ

a

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) által biztosított **szociális ellátásokról és szociális támogatásokról**, avagy amit Önnek feltétlenül tudnia kell, ha a kerületi Önkormányzattól rendkívüli élethelyzetbe kerüléséhez, létfenntartási gondjaihoz segítséget szeretne kérni.

Az a jogszabály, amiben az Önkormányzat Képviselő-testülete lefektette mindazokat a feltételeket, szabályokat, egyszóval tudnivalókat, melyek alapján eldönthető, hogy az Ön igénye "jogos-e", alapos-e, azaz megítélhető-e a kérelmezett szociális ellátás vagy támogatás, a **39/2013. (XII.17.) önkormányzati rendelet a szociális ellátásokról** (a továbbiakban: Rendelet) címet viseli. Ezt a jogszabályt a Tájékoztató végén megtalálja függelékként, illetve a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) Humánszolgáltatási Főosztályán is megtekintheti és kikérheti.

A kerület szociális rendelete kiegészíti az Országgyűlés által ebben a tárgyban alkotott **1993. évi III. törvényt a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról** (a továbbiakban: Sztv.), amely meghatározza az önkormányzatok számára a kötelezően ellátandó szociális feladatokat és egyúttal lehetőséget is nyújt arra, hogy – ismerve saját költségvetési lehetőségeiket – az önkormányzatok maguk is meghatározhassanak a kerületük lakossági igényeinek megfelelő ellátási és támogatási formákat.

Az alábbiakban összefoglaljuk azokat a legfontosabb alapinformációkat, amelyek ismerete mindenképpen segítséget nyújt Önnek, ha kérelmet vagy pályázatot szeretne benyújtani a szociális ellátás típusaira vonatkozóan.

- Tudta, hogy a Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete által megalkotott Szociális Rendelet alapján Ön csak akkor nyújthat be kérelmet, pályázatot szociális ellátásra vagy támogatásra, ha **lakóhelye, illetve tartózkodási helye** Budapest Főváros X. kerület közigazgatási területén van? (Rendelet 1. §)
- Tudta, hogy kizárólag saját személyére, illetve családjára vonatkozóan kérhet szociális ellátást, vállalkozására, cégére vonatkozóan nem? (Rendelet 1. §)

- Tudta, hogy a szociális ellátások iránti kérelmeket **személyesen** a Budapest X. kerület, Szent László tér 2-4. szám alatti Ügyfélszolgálaton nyújthatja be, ugyanakkor **postai úton** is feladhatja a Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Humánszolgáltatási Főosztályának címezve. Levélcím: 1475 Budapest, Pf. 35.

Kérjük, legyen figyelemmel arra, hogy a formanyomtatványt kitöltéskor minden szükséges helyen lássa el aláírásával!

A kérelemhez szükséges nyomtatványokat az Önkormányzat honlapjáról is letöltheti, címünk: **www.kobanya.hu/ugyintezes/nyomtatvanyok**.

Felhívjuk figyelmét, hogy az elektronikus úton küldött kérelmeket nem tudjuk elfogadni!

- Tudta, hogy a kérelemben meg kell adnia saját, illetve az Önnel **közös háztartásban élő személyek** adatait jövedelmi viszonyokról, az arra vonatkozó igazolásokat vagy legalább azok másolatait? (Rendelet 3. §)

Ha „**háztartásról**” beszélünk, akkor az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közösséget értjük e fogalom alatt [Sztv. 4. § (1) f)].

- Tudta, hogy **szociális ellátások** iránt mindig **kérelmet** kell benyújtania, **szociális támogatásokat** pedig – két kivétellel, úgy mint a születési támogatás és az ún. „egyéb” támogatások – **pályázat** útján lehet igénybe venni?

A kérelmekhez feltétlenül csatolandó igazolásokat, mellékleteket a Rendelet 3. § (2) bekezdése részletesen leírja. A pályázatokat az Önkormányzat Képviselő-testülete Humánszolgáltatási Bizottsága évente egy alkalommal írja ki a költségvetés által erre a célra elkülönített keretösszegig, a kiírásról az Önkormányzat honlapján és egy kerületi lapban lehet tájékozódni (Rendelet 4. §). A Humánszolgáltatási Bizottság folyamatosan bírálja el a pályázatokat, a születési támogatás iránti igényt viszont a polgármester bírálja el elsőfokon [Rendelet 4. § (2), 4/A. § (1)].

A szociális ellátásban részesülő a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények vagy körülmények megváltozását tizenöt napon belül köteles bejelenteni az ellátást megállapító szervnek (Sztv. 9. §), ellenkező esetben ennek a bejelentésnek az elmulasztása megalapozza az ellátás visszafizetési kötelezettségének megállapítását.

- Tudta, hogy az előírt feltételek hiányában vagy a jogi szabályok megsértésével nyújtott szociális ellátást meg kell szüntetni, és az ellátást **jogosulatlanul és rosszhiszeműen** igénybevevőt kötelezni kell a jogosulatlanul igénybe vett akár pénzbeli, akár természetbeni ellátás visszafizetésére, illetve megtérítésére? (Sztv. 17. §)

A szociális hatáskört gyakorló szerv az ellátás megtérítését az igénybevételről történt tudomásszerzéstől számított három hónapon belül rendelheti el, de csak az igénybevétel megkezdésétől számított egy éven belül [Sztv. 17. § (3)]. A **Jegyző vagy a Képviselő-testület** a hatáskörükbe tartozó szociális ellátás vagy támogatás megtérítési összegét **méltányosságból** csökkentheti vagy el is engedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy családjának az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250%-át, azaz 2014. január 1-je óta a 71 250 forintot, ugyanakkor dönthet arról, hogy a visszafizetés részletekben történjen [Sztv. 17. § (4) – (5)].

A sokszor emlegetett és hivatkozott „**öregségi nyugdíj legkisebb összegét**” 2014. január 1-jével **28 500 forintban** állapította meg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Kormányrendelet. Ha a továbbiakban ezzel a kifejezéssel találkozik, ennek az adott szabály által meghatározott százalékából kell az adott esetben kiindulnia.

A Rendelet a következő ellátási formákat sorolja fel a szociális ellátások és támogatások körében:

- I. Önkormányzati segély [Rendelet 2. § (4) – (5), 8. §, 9-13. §],**
- II. Méltányossági közgyógyellátás (Rendelet 18. §),**
- III. Adósságkezelési szolgáltatás (Rendelet 20. §).**

A Rendelet e helyen tárgyalja a **köztemetés költségeinek megtérítése alóli mentesülés** szabályait (19. §), valamint az **aktív korúak ellátására jogosult személy rendszeres szociális segélyre való jogosultságának egyéb feltételeit** (15-17. §).

I. Önkormányzati segély

Ha Ön létfenntartási gondokkal küzd, vagy élethelyzete éppen egy többletkiadással járó hosszantartó betegség miatt, esetleg műtéti beavatkozás, speciális orvosi kezelés következtében alapvetően megváltozott, háztartási kiadásai magas gyógyszerköltségek terhei miatt jelentősen megemelkedtek, azaz a **létfenntartását veszélyeztető, rendkívüli helyzetbe került**, kérelmet terjeszthet elő **önkormányzati segély** iránt [Rendelet 9. § (1)].

A kérelem benyújtásának feltétele, hogy ebben a létfenntartását veszélyeztető élethelyzetben a háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem ne haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 200%-át, azaz **57 000 forintot**, egyedülálló esetében a 300%-ot, avagy **85 500 forintot**.

A segélynek ezen formáját egy év alatt ötször lehet igényelni, minden esetben külön kérelmet kell beadni.

Kérelme benyújtásakor mindenképpen legyen figyelemmel arra, hogy az önkormányzati segély összege aszerint is változik, hogy egyedülálló személyről vagy éppen gyermeket vagy gyermekeket nevelő családról van-e szó. A megítélt összeg függ a havi nettó jövedelemtől, szabályait és mértékét a Rendelet 9. §-ának (2) bekezdése írja le.

Egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van, **egyedülélőnek** pedig ezzel szemben azt a személyt tekintjük, aki egyszemélyes háztartásban lakik [Sztv. 4. § e) – l)].

Az önkormányzati segélyt egy naptári évben legfeljebb két alkalommal lehet kérni **pénzbeli ellátásként**, további három alkalommal pedig **természetben adható** [Rendelet 9. § (2)].

Önkormányzati segély adható **eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel** [Sztv. 45. § (3)]. A kérelemről beérkezését követően tizenöt napon belül kell dönteni, hiszen a kérelmező válsághelyzetét hivatott orvosolni ez az ellátási forma, így a mihamarabbi elbírálás elsődleges ezekben a helyzetekben [Sztv. 45. § (9)].

Havi rendszerességgel **jövedelem-kiegészítésként** is megállapítható a tárgyév végéig önkormányzati segély annak a szociálisan rászoruló egyedülélőnek, aki árvaellátásban vagy rendszeres nyugdíjszerű pénzellátásban részesül és ezen ellátásoknak a havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150%-át, azaz **42 750 forintot**.

Ebben az esetben az önkormányzati segély összege nem **lehet több havi 8 000 forintnál** (Rendelet 10. §).

Önkormányzati segély adható még meghatározott jogszabályi feltételek mellett az **elemi károsultaknak**, úgy mint tűz, robbanás, szélvihar, földrengés, árvíz, belvíz vagy jégverés okozta károk elszenvedőjének (Rendelet 11. §).

A segély összege nem állandó, mértékét a kár becsült vagy bizonyított értékének figyelembevételével állapítják meg azzal, hogy a segély összege **nem lehet magasabb** a kár mértékénél és egy éven belül **200 000 forintnál**. A kérelemhez szükséges becsatolandó mellékletekről a Rendelet 11. §-ának (3) bekezdése rendelkezik.

Igényelhető önkormányzati segély **legfeljebb egy éves időtartamra** annak a részéről, aki **térítési, illetve ellátási díj megfizetéséhez** kéri hozzájárulásként, a kérelem feltételeit a Rendelet 12. §-a tartalmazza, az összeg **nem haladhatja meg a 40 000 forintot havonta**.

További, anyagi támogatásként kérelmezhető önkormányzati segély **a temetési költségekhez való hozzájárulás** azoknak, akik kötelesek az elhunyt személyt eltemettetni, vagy ilyen típusú kötelezettségük ugyan nincs, de mégis gondoskodtak az elhunyt eltemetéséről és családjuk anyagi helyzete miatt mégis rászorulnak a segély ezen formájára (Rendelet 13. §).

A temetési hozzájárulásként megállapítható önkormányzati segély összege az alábbiak szerint alakul a Rendelet alapján.

Havi nettó jövedelem (forintban)		Támogatás összege (forintban)
0 -	28 500	60 000
28 501 -	42 750	55 000
42 751 -	57 000	50 000
57 001 -	71 250	45 000
71 251 -	85 500	40 000

Nagyon fontos tudnivaló, hogy kérelem ebben a tárgyban csak a temetés napjától számított **hatvan napon belül** nyújtható be az eredeti temetési számla, mely a kérelmező, vagy vele azonos lakcímen lakó közeli hozzátartozó nevére szól és a halotti anyakönyvi kivonat másolatának becsatolásával. A hatvannapos határidő elmulasztása maga után vonja a hozzájárulásra való jogosultság elvesztését. Ebben az esetben még igazolással sem menthető ki az elmulasztott határidő.

II. A méltányossági közgyógyellátás

A közgyógyellátás a szociális biztonság védelmének, illetve megőrzésének célját szolgálja azzal, hogy a szociálisan rászorultak részére az egészség megőrzésével és a betegséggel összefüggő kiadásokat kompenzálja.

A támogatásnak ez a formája – noha változó tartalommal – része már harminc éve a szociális ellátórendszernek, és jelenleg a **rászorultsági elv** hangsúlyozása mellett működik leginkább.

A Sztv. kimondja, hogy közgyógyellátásra **alanyi jogcímen, illetve normatív** lehet jogosultságot szerezni törvényi feltételek mellett, ugyanakkor egy évnyi időtartamra **méltányossági jogcímen** is megszerezhető a közgyógyellátáshoz kapcsolódó előnyök és kedvezmények köre, amennyiben a Képviselő-testület így dönt [Sztv. 50. § (3) -(4)].

Fontos azonban tudnia, hogy amennyiben Ön jogosult közgyógyellátásra egy adott időszakra akár alanyi jogon, akár más normatív jogcímen, méltányossági közgyógyellátásra már nem lehet jogosult, hiszen **kizárólag egyetlen jogcím alapján** járhat ez a szociális ellátási forma [Sztv. 50. § (4a)]. Fontos, hogy az alanyi és normatív közgyógyellátásra való jogosultságról a járási hivatal dönt [Sztv. 50. § (4)].

III. Adósságkezelési szolgáltatás

A szociális ellátások keretében adósságkezelési szolgáltatás is nyújtható a szociálisan rászorulóknak **lakhatásukat** segítő [Sztv. 55. § (1)].

Ha Ön az adott lakásban életvitelszerűen lakó

- tulajdonos,
- bérlő,
- haszonélvező,

- lízingelő,
- jogcím nélküli használó, hiszen bérleti jogviszonya éppen a bérleti díj meg nem fizetése miatt szűnt meg és még a kilakoltatását jogerősen nem rendelték el, nyújthat be adósságkezelési szolgáltatás iránti kérelmet (Rendelet 20. §).

Fontos tisztázni, hogy ebben az esetben a jogszabályok mit ismernek el **adósságként**.

Adósságnak minősül a **lakhatási költségek** körébe tartozó

- **közüzemi díjtartozás** mint vezetékes gáz-, áram-, távhő-szolgáltatási, víz- és csatornahasználati, szemétszállítási, több lakást tartalmazó lakóépületeknél, háztömböknél központi fűtési díjtartozás,
- **közösköltség-hátralék,**
- valamint az épület- és fűtéskorszerűsítéssel járó **különköltség hátralék,**
- **lakbérhátralék,**
- a hitelintézettel kötött **lakáscélú kölcsönszerződésből**, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből fennálló hátralék [Sztv. 55.§ (2)].

A korábbi törvényi szabályozás értelmében csak a közösköltség összegében történő elmaradás volt kezelhető adósságcsökkentési támogatással, a korszerűsítés törlesztő részleteinek meg nem fizetéséből adódó hátralék nem. Az Sztv. 2012. évi módosítása tette lehetővé, hogy az adósságkezelési szolgáltatás kibővüljön az épület- és fűtéskorszerűsítéssel járó különköltség-hátralék körével.

Ebben az ellátási formában részesülhetnek **családok is** vagy személyek, akkor, ha az adósságuk meghaladja az 50 000 forintot, és az adósság valamelyikénél fennálló tartozásuk legalább hat havi, vagy közüzemi díjtartozás miatt a szolgáltatást kikapcsolták, továbbá háztartásukban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 200%-át, azaz 57 000 forintot, egyedülálló esetében 71 250 forintot és a kérelem benyújtása előtt legalább három hónapig **együttműködnek az adósságkezelő tanácsadóval és a lakásfenntartás költségeit megfizették** [Rendelet 20. § (2)].

A támogatás összege nem haladhatja meg a 300 000 forintot, és megkívánja a kérelmező részéről a 25% önrész vállalását.

Az adósságkezelési szolgáltatást kerületünkben a Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központnál (a továbbiakban: **Bárka**) lehet igényelni formanyomtatványon, mely kérelmet a Bárka – beérkezést követően – haladéktalanul megküld a Hivatalnak [Rendelet 2. § (3)].

A kérelmező köteles **együttműködni** a Bárka által kijelölt adósságkezelővel, mely során közösen **hátralékrendezési-tervet** készítenek, melyet egy **megállapodásban** fektetnek le a Rendelet 23. §-a alapján meghatározott tartalmi elemek felhasználásával.

Az adósságkezelési szolgáltatás esetén a jogosult egyrészt

- adósságkezelési tanácsadásban, másrészt
- adósságcsökkentési támogatásban részesül, amelyet az adósságkövetelés jogosultjának kell folyósítani [Sztv. 55/A. § (4)].

Az adósságcsökkentés címén nyújtott támogatás **vissza nem térítendő szociális támogatásnak** minősül [Sztv. 55/A. (4)]. Az adósságkezelési szolgáltatás lezárását követő két éven belül adósságkezelésre nem lehet újra kérelmet benyújtani [Sztv. 55/B. § (3)].

IV. Aktív korúak ellátása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete által megalkotott aktív korúak ellátására vonatkozó szabályok méltányosabb rendelkezéseket tartalmaznak, mint az Sztv. e témájú joganyaga, az eltérést megengedő felhatalmazásával a Rendelet lehetővé teszi, hogy sokkal szélesebb körben részesülhessenek **rendszeres szociális segélyben** a kerület lakosai.

Aktív korúak ellátására jogosult az a személy és családja, aki keresőtevékenységet nem folytat, azaz nem dolgozik, **vagyona nincs** és saját maga és családja **megélhetése** más módon **nem biztosított**.

Aktív korú az, aki a tizennyolcadik életévét betöltötte, a rá irányadó nyugdíjkorhatárt pedig még nem érte el [Sztv. 4. § k)].

Az aktív korúak ellátása tekintetében nem minősül kereső tevékenységnek, ha a kérelmező közfoglakoztatásban, egyszerűsített foglakoztatásban vesz részt, vagy ha háztartásbeli munkát végez.

Mit jelent és mit ért a jogszabály az alatt, hogy valakinek „nem biztosított a megélhetése”, illetve, hogy „vagyona nincs”?

Az Sztv. 33. §-a (2) bekezdése szerint akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át, azaz a 25 650 forintot és vagyon nincs.

A **fogyasztási egység** fogalma, mely az aktív korúak ellátása szempontjából a folyósítandó összeg kiszámításánál az Sztv. erejénél fogva alkalmazandó, az aktív korúak ellátása tekintetében a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, amely **szűkebb családfogalmat határoz meg** a „megszokott” családnál. Ez a fajta szabályozás része a családi típusú szociális segélyezésre irányuló szociálpolitikának.

- Az alábbi példa igyekszik megmagyarázni a fogyasztási egységgel történő számítást.

A példában szereplő családban egy állástalan, ellátásra máshonnan nem jogosult édesanya egyedül neveli kiskorú gyermekét. A Munkaügyi Központtól sem részesül álláskeresési ellátásban. A rendszeres szociális segély megállapításánál először a havi jövedelme kerül meghatározásra, mely a családi pótlékra tekintettel, tartásdíj hiányában 13 700 forint.

Ebben a családban a kérelmező édesanya fogyasztási egység száma 1,0, gyermekéé 0,8. Tekintettel arra, hogy gyermekét egyedül neveli, arányszáma megnövekszik 0,2-vel, mely összesen így 2,0-re változik ($1,0 + 0,8 + 0,2 = 2,0$).

A mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összege 28500 forint, melynek 90%-a az a 25 650 forint, melyet a kiszámított példabéli 2,0-vel meg kell szorozni, így megkapva a jövedelemhatár 51 300 forintos összegét, melyre tekintettel kerül kiegészítésre a család havi összjövedelme, esetünkben a 13 700 forint. A két szám különbsége, azaz 37 600 forint lesz az önkormányzat által megítélt, havi rendszerességgel kifizetésre kerülő rendszeres szociális segély az aktív korúak ellátási jogosultsága tekintetében ($2 \text{ fogyasztási egység} \times 25 650 = 51 300 \text{ forint jövedelemhatár}$, $51 300 - 13 700 = 37 600 \text{ forint}$, mellyel kiegészül a havi családi jövedelem) akkor, ha a Kérelmező egyébként a kerületi Szociális Rendelet által feltételül szabott három kritérium egyikének megfelel.

Példaképpen feltételezzük, hogy az édesanya második gyermekét váró kismama (Rend. 15.§ c pont), tehát teljesül ez az "egyéb" feltétel, mely a segély folyósításához ebben a formában szükséges. Az édesanya ezt a jövedelemhatárig kiegészített összeget gyermeke megszületéséig kaphatja, nem marad ellátás nélkül és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsága továbbra is fennáll (a TAJ száma továbbra is aktív marad).

*Amennyiben a Rendelet által támasztott három, egyéb feltételnek nem felel meg a kérelemben leírt helyzet, úgy a jövedelemhatárig történő kiegészítés helyett, **egyösszegű, fix 22 800 forint** kerülhet havonta megállapításra mint **foglalkoztatást helyettesítő támogatás** [Sztv. 35.§ (4)], mely a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj legkisebb összegének 80%-a.*

- *Mi a **vagyon** az Sztv. értelmezésében?*

A törvény alkalmazásában vagyon a hasznosítható ingatlan, jármű, vagyoni értékű jog, amelyek

- külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, azaz 855 000 forintot, vagy
- együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát, azaz 2 280 000 forintot meghaladja azzal,

hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a kérelmező életvitelszerűen bent lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott jármű [(Sztv. 4. § (b))].

- Amennyiben bármilyen, a fenti számításhoz szükséges segítségre lenne szüksége, a Hivatal Humánszolgáltatási Főosztálya készséggel áll rendelkezésére, hogy a szükséges tájékoztatást megadja.

A **fogyasztási egység arányszámkénti bevezetése** a családi körülmények hangsúlyos figyelembevételének köszönheti létét, valamint az az állami törekvés is életre hívta, mely a segélyhez folyamodókat ösztönözni szeretné a munka világába való visszatérésre. Mindezek segítették elő, hogy a rendszeres szociális segély a későbbiekben a felnőtt korú, vagyontalan személyek és egész családjuk részére sokkal inkább szociális támogatássá váljon.

A **családnagyság** figyelembevételével a jogalkotó azt kívánta jelezni, hogy a kérelmező személye mellett kiemelt hangsúlyt kap a család közösség kiadási oldala, hiszen a jogosultság elbírálása nem az egy főre, hanem a fogyasztási egységre vetített jövedelem alapján működik és a támogatási összeg is ennek megfelelően kerül megállapításra. **A segély összege nem állandó, hanem – a példa szerint – a jogosultsági jövedelemhatárig – ez a nyugdíjminimum 90%-a – egészíti ki a család tényleges jövedelmét.** A segély így kiszámított összege a szegényebb családoknál lesz magasabb, és a jövedelemhatárhoz közeledve csökken, a meglévő jövedelmet kiegészítve.

A kerület szociális ellátásokat szabályozó, sokat hivatkozott rendelete kevésbé szigorú az Sztv.-hez és a főváros más kerületeinek ebben a tárgyban alkotott rendelkezéseihez képest.

A rendelet 15. §-a lehetővé teszi, hogy **rendszeres szociális segélyre jogosulttá** váljon az a személy, aki az ellátásra jogosultság kezdő napján vagy az ellátás folyósításának időtartama alatt a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal vizsgálata szerint már a **30%-ot** elérő mértékben **egészségkárosodottnak tekinthető, továbbá aki munkaközvetítés során a foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat eredményeként alkalmatlannak minősült és felülvizsgálatát nem írták elő, illetve várandósság esetén, aki betölti a 16. terhességi hetet és terhesgondozását orvosi igazolás támasztja alá.**

A fenti jogosulti körbe tartozó kérelmezők kötelesek együttműködni a Bárka családgondozójával, ennek feltételeit, valamint e feltételek nem teljesülésének következményeit a Rendelet 16. §-a tartalmazza.

Szociális ellátások

Az Önkormányzat által megalkotott Szociális Rendelet a szociális ellátások mellett a **szociális támogatások** intézményének bevezetésével igyekezett a kőbányai rászorultakon segíteni.

Ennek a célkitűzésének megfelelően nevesíti rendeletében az **ápolási támogatást, ápolási többletkiadások kiegészítéseként, amelynek kedvezményezettje az a személy, aki tartósan beteg, ápolásra szorul, ebben az esetben a támogatáshoz szükséges szociális rászorultságot az Önkormányzat mérlegelési jogkörében állapíthatja meg.**

A támogatás legfeljebb egy évnyi időtartamra állapítható meg azzal, hogy az ápolásra szorulónak tizenöt napon belül be kell jelentenie az egészségi állapotában beállt javulást.

A támogatás összege egy főre jutó havi 57 000 forint nettó jövedelemig 10 000 forint, 71 250 forintig havonta 8000 forint a rendelet által támasztott feltételek megléte esetén (Rendelet 24. §).

Üdülési kedvezményben részesítheti az Önkormányzat a kerületben lakó nyugdíjasokat úgy, hogy az Önkormányzat Balatonalmádban fekvő üdülőjébe (8220 Balatonalmádi, Szent István sétány 3.) kedvezményes üdülést biztosít számukra, a kedvezmény az étkezés és az utazás költségeire is kiterjed. (Rendelet 27. §)

Gyógyászatisegédeszköz-támogatásban részesítheti mérlegelési jogkörében az Önkormányzat egy naptári évben legfeljebb két alkalommal azt a gyógyászati segédeszközre jogosult személyt, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 350%-át, azaz 99 750 forintot, egyedülálló esetén a 400%-ot, azaz 114 000 forintot. A Rendelet 28. §-a rendelkezik a pályázathoz becsatolni szükséges mellékletekről.

Születési támogatást állapít meg első fokon a polgármester annak a 2013. december 31-e után született gyermeknek, aki szüleivel a kérelem benyújtásakor a kerületben lakik és életvitelszerűen is itt tartózkodik, és akinek nevére Start-számlát nyitottak. Az igénylést a gyermek megszületését követő egy éven belül lehet csak előterjeszteni. A támogatás összege 10 000 forint, melyet a Start-számlára utal az Önkormányzat a megkívánt feltételek meglétekor. Az igényt aláírt formanyomtatványon kell bejelenteni, melyet postai úton is meg lehet küldeni a Hivatal Humánpolitikai Főosztályára, ebben az esetben figyelni kell arra, hogy nyilatkozzon a kérelmező arra vonatkozóan, hogy beleegyezik-e a csatolt nyomtatványok másolásába.

2014. október 31-ig az Önkormányzat a család jövedelmi viszonyaitól függetlenül biztosította a 2014. augusztus 1-jén kőbányai lakcímmel rendelkező kiskorú, általános iskolás gyermekek részére a **tanévkézdési támogatást, melyet a törvényes képviselők 5 000 forint értékű Erzsébet-utalvány formájában kaptak meg.**

A három vagy több gyermekes családoknak biztosított Nagycsaládos Kártya, a „Kőbánya számít Rád” és a „Bursa Hungarica” szociális alapú tanulmányi ösztöndíjak, a kivételesnek számító, fiúkra is kiterjesztett HPV-oltás bevezetése, a Kőkert Kft. által kivágott fák szociálisan rászoruló lakosoknak történő átadása tűzifa-támogatás gyanánt, valamint a rászoruló időseknek és gyermekes családoknak – jövedelemhatárra tekintet nélkül – nyújtható ajándékcsomagok vagy vásárlási utalványok, mind azt a törekvést hivatottak szolgálni, hogy a X. kerület Önkormányzata nem elégszik meg azzal, hogy önmagát lakosságbarátnak lássa, hanem törekszik arra, hogy az itt élők tiszteljék meg az Önkormányzatot és Hivatalát a "Gondoskodó Kőbánya" címmel.